

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Blažkem ve věci

žalobce: A. K.
proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 9. 2019, č. j. OAM-408/ZA-
ZA11-LE24-2018,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce podal u krajského soudu žalobu proti shora označenému rozhodnutí, kterým žalovaný rozhodl, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), se žalobci neuděluje.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě a ve vyjádření žalovaného

2. Žalobce namítl, že napadené rozhodnutí je nezákonné a nepřezkoumatelné kvůli vadám předcházejícího správního řízení. Správní orgán nezjistil přesně a úplně skutečný

stav věci, celé řízení bylo jednostranné a neobjektivní. Žalovaný vycházel z informací o zemi původu, které nebyly aktuální.

3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že podaná žaloba postrádá konkrétní žalobní body. Nicméně dodal, že trvá na správnosti svého rozhodnutí. K námitce, že nedostatečně zjistil skutkový stav, uvedl, že to byl žalobce, kdo měl v řízení povinnost tvrzení. Žalovaný je zároveň přesvědčený o tom, že si opatřil dostatečně aktuální informace o zemi původu, naopak žalobce svá tvrzení nedokládá žádnými relevantními důkazy.

III. Soudní jednání

4. Ze soudního jednání, které se konalo dne 14. 10. 2020, se žalobce přípisem zaslaným soudu dne 13. 10. 2020 omluvil, zároveň vyslovil souhlas s tím, aby jednání proběhlo v jeho nepřítomnosti. Pověřená pracovnice žalovaného toliko odkázala na žalobou napadené rozhodnutí a na vyjádření žalovaného k žalobě. Soud konstatoval podstatný obsah správního spisu a vyhlásil rozsudek, kterým zamítl žalobu.

IV. Posouzení věci krajským soudem

5. Krajský soud se předně zabýval otázkou, zda žaloba splňuje náležitost podle § 71 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), tedy zda obsahuje žalobní body, z nichž by bylo patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené rozhodnutí za nezákonné. Dospěl k závěru, že žaloba je věcně projednatelná, neboť žalobce uvedl konkrétní skutkové důvody, byť je formuloval velmi stručně. Krajský soud tak přistoupil k věcnému přezkumu napadeného rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního soudního řádu správního.
6. Na úvod krajský soud zdůrazňuje, že správní soudnictví je ovládáno dispoziční zásadou. „Kvalita“ žaloby tak předurčuje i míru podrobnosti soudního přezkumu napadeného správního rozhodnutí. Není totiž úkolem soudu, aby za žalobce domýšlel jeho argumentaci. V nyní posuzované věci žalobce podal žalobu, která je formulována velmi stručně, v žalobě obsažené námitky nijak nerozvedl ani v průběhu soudního řízení.
7. Z předloženého správního spisu krajský soud zjistil, že žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany v ČR dne 11. 5. 2018. K podané žádosti uvedl, že je ukrajinské národnosti, ve vlasti naposledy bydlel v obci Krechoviči v Ivanofrankovské oblasti a byl aktivním podporovatelem Strany regionů. Na konci roku 2013 a na začátku roku 2014 dával lidem peníze za to, že s ním jezdili za uvedenou stranu na Majdan, podporovat Janukovyče. V roce 2014 jej proto začali hledat a chtěli jej soudit, proto utekl do ČR. Dále se žalobce obává toho, že bude muset nastoupit do armády a zemře ve válce. Již několikrát mu přišel povolávací rozkaz, naposledy v roce 2017, žalobce jej ale nikdy osobně nepřevzal. Hrozí mu proto také to, že bude odsouzen za vyhýbání se převzetí povolávacích rozkazů.
8. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. Ve vztahu k azylu dle § 12 písm. a) zákona o azylu žalovaný poukázal na skutečnost, že žalobce nebyl nikdy členem žádné politické strany. V době, kdy na Ukrajině probíhalo protestní hnutí Majdan, sice podporoval Stranu regionů bývalého ukrajinského prezidenta Janukovyče na demonstracích

v Kyjevě, nečinil tak však z důvodu svého politického přesvědčení, ale za úplatu. Podle žalovaného mu navíc za tuto činnost na Ukrajině nehrozí žádný postih. Žalobce tvrdil, že mu za to hrozí trestní stíhání, žalovaný ale na základě shromážděných zpráv o zemi původu konstatoval, že na Ukrajině nedochází k pronásledování obyvatel pro jejich politické názory či aktivity. Nedochází ani k pronásledování stoupenců bývalého prezidenta Janukovyče, kromě snahy o vyšetření událostí z přelomu let 2013 a 2014 a potrestání přímých viníků násilností, při nichž byly v Kyjevě a v Oděse zabity desítky lidí, případně nejvyšších exponentů Janukovyčova režimu. Ostatně sám žalobce uvedl, že po měsíčním pobytu v ČR v roce 2014 se vrátil na Ukrajinu a během následujícího pobytu doma v letech 2014 až 2015 žádné problémy kvůli své aktivitě v Kyjevě neměl. Za důvod, proč se rozhodl Ukrajinu v roce 2015 znovu opustit, žalobce označil skutečnost, že mu začaly chodit povolávací rozkazy do armády. Z obdobných důvodů žalovaný neshledal, že by žalobce měl odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů, ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu.

9. K obávám žalobce z možného povolání k výkonu vojenské služby žalovaný konstatoval, že povinná vojenská služba patří k základním státoobčanským povinnostem. Uložení a vymáhání této povinnosti nelze obecně považovat za pronásledování, ledaže by se tak dělo diskriminačním způsobem. Na Ukrajině sice hrozí za nenastoupení vojenské služby trest odnětí svobody, to však teprve v případě, že si dotyčný osobně převezme povolávací rozkaz. V případě žalobce k tomu ale dosud nedošlo. Navíc v současnosti jsou ukrajinskou armádou do oblasti bojů nasazováni již výhradně profesionální vojáci nebo dobrovolníci. V zemi v současné době neprobíhá žádná mobilizace.
10. Mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li správní orgán, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí žadateli přednostně azyl. Pokud dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, posoudí, zda žadatel nesplňuje alespoň důvody k udělení doplňkové ochrany.
11. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
12. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.

13. Žalobce uplatnil jediný žalobní bod, který byl alespoň trochu konkrétní – a to že správní orgán nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci a vycházel z informací o zemi původu, které nebyly aktuální. K této námitce krajský soud uvádí, že žalovaný vycházel (kromě žalobcovy vlastní výpovědi) z celé řady zpráv o zemi původu, které byly příhodné pro danou věc. Jedná se například o zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině ze dne 12. 12. 2017 a ze dne 19. 9. 2018, zprávu Ministerstva zahraničí USA o dodržování lidských práv na Ukrajině ze dne 20. 4. 2018, výroční zprávu organizace Human Rights Watch ze dne 18. 1. 2018, výroční zprávu organizace Amnesty International ze dne 22. 2. 2018 a další. Byť je většina z žalovaným použitých zpráv již z roku 2018, v době rozhodování žalovaného o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany byly dostatečně aktuální. Situace na Ukrajině se v mezidobí nijak zásadně nezměnila. Požadavky na podklady pro rozhodnutí žalovaného se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 – 81, podle kterého musí být užit podklady (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, (4) transparentní a dohledatelné. Krajský soud je toho názoru, že podklady rozhodnutí, ze kterých žalovaný vycházel, tyto požadavky splňují. Neshledal tak, že by žalovaný nezjistil řádně stav věci a neopatřil si dostatečné podklady pro své rozhodnutí.
14. Jednotlivé shromážděné podklady pak správní orgán důkazně vyhodnotil, přičemž výsledky tohoto hodnocení přesvědčivě a srozumitelně popsal v odůvodnění rozhodnutí, vše v kontextu s výpovědí a argumenty žalobce. Srozumitelně pak uvedl úvahy, které jej vedly k vydání napadeného rozhodnutí.
15. Soud neshledal důvodnými ani další, velmi obecně formulované žalobní námitky.
16. Krajský soud dále souhlasí s žalovaným, že nebylo zjištěno, že by žalobce byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, ani nebylo zjištěno, že by měl odůvodněný strach z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu; nebyly tak naplněny důvody pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu. Krajský soud se ztotožňuje také se závěrem žalovaného, podle něž žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.
17. Žalovaným opatřené zprávy o situaci v zemi původu vyvrací obavy žalobce, že mu v případě návratu na Ukrajinu hrozí pronásledování kvůli tomu, že výše popsaným způsobem vyjadřoval podporu bývalému ukrajinskému prezidentovi V. Janukovyčovi. V souladu s ustálenou judikaturou správních soudů jsou také závěry žalovaného týkající se žalobcových obav z výkonu vojenské služby. Takové obavy samy o sobě nejsou důvodem k udělení mezinárodní ochrany, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. Navíc ze zpráv založených ve správním spise a z jeho úřední činnosti (z projednávání případů týkajících se jiných ukrajinských žadatelů o mezinárodní ochranu) je soudu známo, že po uzavření tzv. minských dohod již Ukrajina nevyhlásila žádnou další mobilizaci a podle ukrajinských představitelů se o ní nadále ani neuvažuje. Ukrajina naopak postupně demobilizovala vojáky povoláné v rámci částečné mobilizace v letech 2014 a 2015, v konfliktních zónách tak již dnes působí pouze profesionální vojáci, anebo dobrovolníci. Není tak příliš pravděpodobné, že by se mohla naplnit obava žalobcova obava, podle níž po návratu do země původu bude muset nastoupit do armády a zapojit se do ozbrojeného konfliktu, který probíhá na východě Ukrajiny.

V. Závěr a náklady řízení

18. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitky uplatněné žalobcem jsou nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
19. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 14. října 2020

Mgr. Tomáš Blažek v. r.
samosoudce